

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань економічної політики

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел. 255-91-07

№ 04-16/18-396

"20" 07 2016 р.

Яровому О.

Шановний пане Олександрє!

В Комітеті Верховної Ради України з питань економічної політики, в межах предметів відання Комітету, розглянуто Ваше звернення щодо повернення всіх підприємств у державну власність та повідомляється.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Відповідно до Конституції України усі суб'єкти права власності рівні перед законом (частина четверта статті 13); кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю; право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом (частини перша, друга статті 41); правовий режим власності визначається виключно законами України (пункт 7 частини першої статті 92).

Відповідно до Конституції України та загально визнаних принципів і норм міжнародного права визнання, дотримання і захист права власності є обов'язком держави, одним із проявів конституційного принципу верховенства права є непорушність права приватної власності та недопустимість протиправного позбавлення такого права.

Держава однаково забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності, ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності, право приватної власності є непорушним (частина четверта статті 13, частина четверта статті 41 Конституції України).

Разом з тим, право власності, в тому числі й приватної, не є абсолютним, позаяк його здійснення має певні конституційно-правові межі, встановлені,

зокрема, приписами частини третьої статті 13, частини сьомої статті 41 Основного Закону України, в яких зазначається, що власність зобов'язує і не повинна використовуватися на шкоду людині і суспільству, правам, свободам та гідності громадян. Крім того, в Конституції України допускається примусове відчуження об'єктів права приватної власності з мотивів суспільної необхідності (частина п'ята статті 41).

Чинним законодавством механізм передачі, примусового відчуження або вилучення майна у юридичних та фізичних осіб для потреб держави за умови введення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану врегульовано Законом України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану», однак необхідною умовою застосування зазначеного законодавчого акту є ведення у встановленому порядку воєнного чи надзвичайного стану.

Крім того, розглядаючи зазначене питання слід виходити з того, що Україна як соціальна, правова держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки і примусове вилучення майнових комплексів може здійснюватися лише на загальних підставах, установлених частиною п'ятою статті 41 Конституції України та за умови обумовленості загальнодержавними інтересами або інтересами територіальної громади, тобто виключної необхідності для забезпечення якої допускається примусове відчуження.

З повагою

Голова Комітету

А.Іванчук